

Vi bygger ett framtidssäkert Finland med utbildning

Riksdagsvalet 2023, OAJ:s huvudteman

Hållbara grunder för utbildning

Fostran, utbildning och forskning står vid en skiljeväg i Finland. Det kommer inte längre att produceras den kompetens som behövs i Finland ifall inte grundvalarna för fostran, utbildning och forskning sätts i skick. Finland måste åta sig att höja utbildningsfinansieringen till samma nivå som i övriga Norden. En plan som sträcker sig över regeringsperioden måste utarbetas för detta och finansieringen måste ökas mot den nordiska nivån under nästa regeringsperiod. Forsknings-, utvecklings- och innovationsfinansieringen måste ökas mot det parlamentariska BNP-målet på 4 procent.

Lika utbildningsmöjligheter måste säkerställas genom tydlig och bindande lagstiftning och kommunernas uppgifter bör inte differentieras. Man bör inte pruta på lärarnas behörighetsvillkor.

Bra arbetsliv för alla

Välstånd, kompetenta och motiverade arbetstagare är en förutsättning för att välfärdssamhället ska fungera. Arbetarskyddslagen måste utvecklas och dess tillsyn reformeras och göras mer förpliktande. Psykosocial belastning ska förebyggas i arbetslivet. Systemet med medling i arbetstvister måste förbättras.

Inom sektorn för fostran och utbildning måste resurserna för ledarskap förbättras och ledarskapskompetensen utvecklas. Arbetstagarnas rätt till fortbildning och introduktion måste säkerställas genom lagstiftning.

Grundläggande färdigheter för alla

Utan kraftfulla och konkreta åtgärder lyckas det inte att korrigera försämrade lärresultat, större kompetensskillnader och bristande grundläggande färdigheter.

Tvåårig förskoleundervisning ska etableras och mängden undervisning som elever och studerande får måste ökas, särskilt inom den grundläggande utbildningen och yrkesutbildningen. Stödet för lärande ska stärkas med precis lagstiftning för olika utbildningsstadiet. Ett tillräckligt antal lärare och lämpliga gruppstorlekar måste regleras mer exakt inom småbarnspedagogiken, den grundläggande utbildningen och andra stadiet.

Kunnig arbetskraft och hög kompetens

Det är med utbildning som man måste få bukt med den kompetensbrist som förvärrar hållbarhetsgapet. Kompetensen hos befolkningen i arbetsför ålder måste säkerställas genom systematisk framförhållning och kontinuerligt lärande. Invandrarnas kompetens och sysselsättning måste stödjas med utbildning.

Tillgången till mångsidig utbildning av hög kvalitet inom olika regioner måste säkerställas. För att öka antalet personer med högskoleutbildning förutsätts det tilläggsresurser för högskolorna.

Mera satsningar på fostran, utbildning och forskning – OAJ föreslår bland annat följande för olika utbildningsformer:

Småbarnspedagogik

- Antalet lärare inom småbarnspedagogik som utbildats vid universitet höjs så att det motsvarar behovet inom branschen.
- Jämlikhet inom utbildningen stärks genom att göra den avgiftsfria förskoleundervisningen tvåårig.

Grundläggande utbildning

- Minimiantalet timmar inom den grundläggande utbildningen höjs för att stärka basfärdigheterna.
- Problemen i lagstiftningen om stöd för lärande åtgärdas och tillräcklig finansiering säkerställs.
- Ett utvecklingsprogram för elever med invandrabakgrund inleds

Den nuvarande modellen med utbildningsanordnandet på andra stadiet bibehålls: gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen utvecklas som egna utbildningsformer.

Gymnasieutbildning

- Finansieringen av gymnasiet utvecklas så att den grundar sig på utbildningens tillgänglighet och kvalitet.
- Stödet för lärande och studiehandledning stärks.

Yrkesutbildning på andra stadiet

- Finansieringsmodellen för utbildningen förtydligas och nivån på basfinansieringen stärks.
- Tillräcklig och högkvalitativ undervisning som ges av läraren tryggas.
- Stödet för lärande stärks.

Grundläggande konstundervisning

- Tillgången till utbildning förbättras med samarbete mellan kommuner och olika utbildningsformer.
- Kvaliteten på verksamheten inom den grundläggande konstundervisningen tryggas genom ett långsiktigt utvecklingsprogram.

Fritt bildningsarbete

- Det fria bildningsarbetets roll som läroanstaltsform med låg tröskel stärks.
- Handledningen och utbildningen stärks särskilt för personer som har svaga grundläggande färdigheter.

Universitet och yrkeshögskola

- Högskoleutbildningen utvecklas på ett balanserat sätt och styrkorna i den duala modellen identifieras.
- Finansieringsmodeller stärker utbildningens kvalitet och universitetens och yrkeshögskolornas autonomi på lång sikt.
- Forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamheten görs mångsidigare och högskoleutbildningens roll som regional aktör beaktas i allt större utsträckning.

Läroarbete

- Tillräckligt många lärare utbildas för att motsvara behovet och ett lärarregister tas i bruk.
- Lärarnas kontinuerliga kompetensutveckling stärks.
- Lärarnas kompetens tryggas genom starka behörighetsvillkor och dessa bör inte sänkas.
- Läroarbetsforumet och utvecklingen av forskningen inom området etableras permanent.

Våra samtliga mål: oaj.fi/valet2023

UNDERVISNINGSEKTORNS
FACKORGANISATION OAJ

FRÅGOR? TA KONTAKT

Katarina Murto, ordförande
Nina Lahtinen, utbildningspolitisk direktör
Petri Lindroos, förhandlingsdirektör
Jaakko Salo, utbildningspolitisk chef
Risto-Matti Alanko, utbildningspolitisk specialsakkunnig
e-postadresser: fornamn.efternamn@oaj.fi

LÄS PÅ NÄTET

oaj.fi/valet2023

FÖLJ I SOCIALA MEDIER

#valet2023 #utbildningavgör
Facebook / Twitter / Instagram
@oajry